

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

PRICE 50 CENTS

SAUSIO 14, 1980 - JANUARY 14, 1980

NR. 1.

VLIKO ŽODIS NAUJŲJŲ METŲ PROGA

MIELI LIETUVIAI,

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTĖJE DALINAMĖS SU VISAIS PAVERGTO
LIETUVOS IR LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAIS MŪSŲ BENDROS LAISVĖS
KOVOS ĮSIPAREIGOJIMU IR NEPAILSTAMU UŽSISPYRIMU TĖSTI ŠI
LAIMĖJIMĄ VEDANTĮ DARBĄ.

DĖKOJAME VISIEMS PRIE ŠIO DARBO PRISIDĖJUSIEMS IR NUO-
ŠIRDŽIAI KVIEČIAME KIEKVIENĄ LIETUVĮ - LIETUVĘ ĮSIJUNGTI Į
MŪSŲ GRETAS.

ESAME GILIAI ĮSITIKINĘ, KAD 1980 METAI ATNEŠ DAR DIDESNIŲ
LAIMĖJIMŲ MŪSŲ DIDŽIAJAM TIKSLUI - LIETUVOS LAISVĖS ATSIKIMUI.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

SUPREME COMMITTEE FOR LIBERATION OF LITHUANIA

GRUODŽIO 24, 1979

WASHINGTON, D.C.

BRUOŽAI

Senatas priėmė
rezoliuciją Nr. 54

Washington, D.C. Prieš pat Kalėdas
gruodžio 20 - 21 d. naktį JAV senato
plenumas priėmė Pabaltijo valstybių
reikalų rezoliuciją - Rez. Nr. 54 (At-
stovų rūmuose ji buvo priimta jau anks-
čiau kaip Rez. Nr. 200). Už rezolucij-
os priėmimą kalbėjo senatoriai Church,
Percy ir Dole.

Su grobuoniškąja Sovietų Rusija di-
džiausioji pasaulio galybė - JAV, liau-
diškai tarant, ilgai terliojosi, vengda-
mi net aštresnio žodžio jų atžvilgiu. Sa-
vo sėbro Adolfo Hitlerio gerokai nunio-
koti, nelaimingu pasauliui sutapimu atsi-
dūrė sąjungininkų pusėje, ne tik išsi-
gelbėjo nuo pražūties, bet išėjo ir lai-
mėtoms. Klata ir išulmu bolševikai
užgrobė pusę Europos, Tolinuose Rytu-
se Japonijai priklausančias Sachalino ir
Kurilų salas, vėliau ištiesė savo leteną
karo metu, veltui gautais reikmenimis
komunistams padėjo įsigalėti Kinijoje.
Tik dėl tų dviejų komunistų galybių san-
tykių lūžio tapo mirtinai priešais. Sa-
vo agentų pagalba, sovietiniai imperialis-
tai pradėjo suklikti sau lizdus Korėjoje, Kū-
boje, Indokinijoje, Artimuose Rytuose,
Afrikoje, išnaudodami kiekvieną progą.

Viso pasaulio dėmesys tokių faktų aki-
vaizdoje nuolat krypta į JAV - laisvojo
pasaulio tvirtovę. Gi JAV, turėdamos sa-
vo naminių ir tarptautinių problemų, di-

desnio ryžto irgi nerodė. Tik pastarieji
įvykiai Kūboje su sovietų brigada ir da-
bar brutalus Hitlerio stiliaus žygis į Af-
ganistaną įtikino mūsų prezidentą jų tik-
rųjų intencijų "taikingumu". Preziden-
tas J. Carter atvirai prisipažino, jog
paskutiniųjų dviejų savaitių bėgyje, ypač
po telefoninio pasikalbėjimo su L. Brež-
nevu, jo nuomonė apie sovietus ir patį
jų diktatorių diametriškai pasikeitė.

Visas pasaulis subruzdavo prieš pasa-
lio lygintojus - bolševikus, šiemis pra-
dėjus veržtis į Persijos įlankos erdvę su
turtiniais naftos šaltiniais ir neužšalan-
čiais uostais. O juk tai buvo per amžius
sena senosios Rusijos carų svajonė!

Prez. J. Carterio reakcija buvo jau
neišvengiama. Prezidentas savo kalboje
per televiziją pranešė visą eilę nutarimų,
liečiančių JAV - Sovietų Rusijos santy-
kius. Atšaukimas JAV ambasadoriaus
Maskvoje Th. Watson. Sumažinamas ame-
rikiečių ambasados Maskvoje Personala.
Sovietai informuoti, kad sumažintų
savo personalą Washington. Jų, pasiro-
do, ten esama 147. Vien kariškių - 17.
Prezidentas paprašė SALT sutarties kiau-
simu debatus nukelti neribotam laikui. So-
vietams sulaikomas 17 mil. tonų grūdų
pardavimas. Žymūs apribojimai būsią
prekybos, žvejybos, konsuliarinėje ir
kultūrinio bendradarbiavimo srityse.
Svarstomas klausimas amerikiečiams
boikotuoti šių metų vasarą Maskvoje ren-
giamą pasaulinę sporto olimpiadą.

JAV vyriausybė kreipėsi į JTO saugu-
mo tarybą pasmerkti sovietų agresiją į
Afganistaną. Jei saugumo taryboje toks
skundas nepraeitų dėl sovietų turimos
veto teisės, klausimas bus pateiktas JTO
plenumui. Tą skundą prieš sovietus remia
apie 60 JTO narių.

Istorija, kaip matome, kartojasi: prieš
40 metų ta pati Sovietų Rusija dėl tų pa-
čių priežasčių, grubiai užpuolus tada Suo-
miją, buvo pašalinta iš Tautų Sąjungos, ku-
rios būstinė buvo Genevoje, Šveicarijoje.
Prieš 40 metų Sovietų Sąjunga, susitarusi
slaptai su Hitlerio Vokietija, užpuolė vie-
ną po kito savo kaimynus: Lenkiją, Lietu-
vą, Latviją, Estiją, Suomiją, Rumuniją.
Vienintelė Suomija apsigynė, praradusi
vertingas savo teritorijos dalis. Rumuni-
jai buvo atimtos Besarabijos - Bukovinos
provincijos. Užimtosiose sovietų žemėse
užriogintos komunistinių kvailių mario-
netės, kurios liaudies vardu, laikydamosios
raudonųjų durtuvų, skelbė pasauliui ir da-
bar tebekartoja apie "laisvą" tų šalių pri-
sijungimą prie grobių.

Ryšium su bolševikine ekspansija Per-
sijos įlankos kryptimi susidaro didelis pa-
vojus Afganistanui kaimynams Iranui ir Pa-

kistanui. Iranas po musulmonų revoliucij-
os gana karingai nusiteikęs tiek Sovietų
Rusijos, tiek ir JAV atžvilgiu, o be to, dar
laiko 50 amerikiečių įkaitų. Amerikiečių
spaudos pranešimu, jei santykiai išsilygin-
tų dėl įkaitų, amerikiečiai remtų kovą su
agresorium. Pakistanui pagalba jau prade-
ta siųsti.

Teherane kelias dienas viešėjo JTO ge-
neralinis sekretorius Kurt Waldheim. Ties-
ioginis jo kelionės tikslas buvo pagreitinti
amerikiečių ambasados įkaitų paleidimą.
Grįžęs iš savo kelionės gen. sekr. pasake
jog šis tas pasiekta, bet patarė greit nesit-
ikėti apčiuopiamų rezultatų.

D. Britanijoje prasidėjo geležies pra-
monės darbininkų streikas. Tai yra pir-
moji Margaret Thacher konservatorių
valdžios konfrontacija su darbo pasauliu.

Kur dingo amerikiečių radikalai, ul-
tra - liberalai ir visoks "taikos" gyny-
mo elementas. Atsimenate, kaip vyko
karas Pietų Vietname, kai šiaurės komu-
nistų Vietnamas užpuolė Pietų Vietnamą
ir kaip JAV, turėjusios apsigynimo su-
tarti, stengėsi padėti užpultajam, kiek
dėl to būta triukšmo. Protestavo ne tik
valkatos, bet akademinis jaunimas, profes-
oriai, net dvasininkai, vadindami tai
"nemoralium karu". tartum koks moralus
karas gali būti... Buvo šaukiama, ko
JAV ieško Vietname? Dabar karas vyk-
sta Afganistane. Užpuolikas yra tos pa-
čios veislės - komunistas. Kurgi dingo
tie "protestantai"?

Šie 1980 m. yra olimpiniai me-
tai. Už pusantro mėnesio Lake Placide,
N. Y., turėsime žiemos sporto olimpia-
dą su čiuožimo, slidinėjimo, šuolių var-
žybomis ir ledo rituliu. Pasaulio jauni-
mas demonstruos savo jėgą ir grožį. Va-
sarą Maskvoje turėtų būti kita, daug pla-
tesnė olimpiados dalis, būtent vasaros
žaidimai, kurių dalis, kaip krepšinis, nu-
matoma perkelti net ir į okup. Lietuvą.
Tai šias žaidynes, ypač vasaros, temdo
tamsūs karo debesys. Ir amerikiečių
tarpe vis daugiau ir daugiau abejojama,
ar siųsti šiam kraštui savo ekipą
į Maskvą?

Kalėdų švenčių metu amerikiečių į-
kaitus Irane aplankė trys religiniai va-
dai, kuriems buvo leista su kalnamais
įkaltais kukliai atšvęsti Kalėdų šventes.
Grįžę dvasiškai sakosi susitikę su 43
kalnamais amerikiečiais. Kilo neaišku-
mas, kas atsitiko su kitais?

Ramiomis eisenomis, kuriose daly-
vavo 5 000 asmenų, Gdanske, Lenkijoje
buvo paminėtos prieš 9 metus žuvusios
aukos darbininkų demonstracijų metu.
Žuvo tada jų 57. Demonstrantai būrėsi
prie uosto vartų, kur buvo pasimelsta
ir pasakytos kelios kalbos, reikalaujant
žuvusiems atminti pastatyti atitinkamą
paminklą. Kiti kalbėtojai reikalavo teis-
sių steigti laisvas nuoj valdžios nepri-
klausomas darbininkų unijas. Minios tar-
pe švaistėsi civiliai apsirengę slaptosios
policijos agentai, bet, matyti buvo gavę
direktyvas vengti susidūrimų su demon-
strantais. Žuvusiųjų intencija pamaldos
buvo dar atlaikytos Varšuvoje ir Vroc-
lave, buvusiam Breslau.

Egipto žurnalistas Mahomed Heikal,
viešėjęs neseniai Irane, parašė Londo-
no Sunday Times straipsnį apie ameri-
kiečių įkaitus Teherane. Jo žiniomis,
įkaltai būsią teisiami ne kaip šnipai, bet

kaip amerikiečių atstovai. Irano teismas
taip pat teis šachą Rėzā Pahlevi ir...
JAV! Tuo tikslu, būsianti sudaryta tarp-
tautinė juri komisija. Pasiruošimas truks
šiai bylai 6-8 savaites. Po to įkaltai bū-
sią paleisti.

Mūsų artimojo kaimyno Kanados nau-
joji koalicinė Joe Clerko vadovaujama vy-
riausybė, egzistavusi vos kelis mėnesius
parlamentui išreiškus nepasitikėjimą, at-
sistatydino. Skelbiami nauji rinkimai.
Tuo tarpu 11 metų išbuvęs liberalinės vy-
riausybės premjeras P. Trudeau, kuris
po paskutinio pralaimėjimo buvo nuta-
ręs visiškai pasitraukti iš politinės are-
nos, savo pensininko amžių nutarė nu-
kelti ir vėl grįžti į aktyvų politinį gyve-
nimą. Liberalų laimėjimo atveju, jis
perimtų Kanados valdžios vairą. Kaip
paprastai tokiu atveju, vieni džiaugiasi,
kiti liūdi.

Ryšium su Sovietų invazija į Afganis-
taną, Irane įvyko didžiulės antisovietin-
ės demonstracijos. Demonstrantai su-
degino raudoną vėliavą ir mėgino įsi-
brauti per ambasados tvorą, bet buvo re-
voliucinės musulmonų armijos sulaukyti.
Žiniomis iš Londono, britai savo amba-
sada sumažino iš 27 ligi 8 narių.

JAV vidurio vakarai, jų tarpe Illi-
nois su Chicaga, turėjo neįprastas Ka-
lėdų šventes - be sniego! Tai labai re-
tas atvejis, juo labiau turint galvoje dvi
labai sunkias ankstyvas ir gausias snie-
go krituliais žiemas. Idomu ir tai, kad
JAV rytų ir vakarų dalys, neišskiriant
Kalifornijos, susilaukė apščių sniego.
Kai kur sniego dangai siekė kelių pėdų.

Pragyvenimo išlaidos šio krašto šiau-
rės rytų valstijose, kaip praneša dar-
bo departamento statistikos biuras, yra
pačios aukščiausios visame krašte. Ke-
turių asmenų šeimai Bostone pragyven-
ti reikia išleisti 22,117 dolerių per me-
tus. Tas kaštas yra pastaruoju laiku žy-
miai pašokęs dėl labai pabrangusių naf-
tos produktų. Be Naujosios Anglijos, ga-
na aukštas kaštas yra New Yorko, New
Jersey ir Pensilvanijos valstijose. Antro-
je vietoje šiuo atžvilgiu stovi vidurinie-
ji vakarai. Pagal miestus, norint ketu-
rių asmenų šeimai suvesti galų su galu,
reikia uždirbti: New Yorke \$ 21,587,
Philadelphijoje - \$ 19,416, Milwaukee -
\$ 17,430, Minneapolisje - \$ 19,389, Wash-
ington D.C - \$ 20,105, Austin - \$ 16,211.

Sovietai išpėjo, kad jei nors viena atomi-
nė bomba sprogs jų teritorijoje, nesvar-
bu, kad ji atskristų iš Europos, sovietai
visomis savo atominėmis jėgomis pultų
JAV.

Per Kalėdų savaitgalį JAV keliuose žu-
vo 713 žmonių.

Turkija atšaukia savo diplomatus iš Ira-
no.
JAV ambasados slapti dokumentai Irane
nebuvo sunaikinti, nes JAV diplomatai ne-
manė, kad "civiliniai" užims jų rūmus ir
juos internuos.

Komunistai Rytų Vokietijos sienų apsau-
gai įrengė 34 800 automatinius šaudymo
lizdus, 623 stebėjimo bokštus ir 910 pas-
lėptus bunkerius.

Sovietų S-ga ir Kūba vis plačiau remia
revoliucijas Pietų Amerikos valstybėse.

© Copying News Service

Taip atšventė praėjusias Kalėdas JAV
Ambasados įkaltai Teherane...

Raginkime mes vienas kitą

Remti Sandarą, ALTą, VLIKą!

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMU KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.),
P. Bružas (techn.).
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė
(Šeiminkų sk.), Vyta. Širvydas (English
Section).

SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos:
Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir 1 val. pp - 6 val.
vakare. (kitu laiku, esant svarbiam
red. ir adm. reikalui, galima skam-
binti 312 - 543 - 8198.).

SANDAROS ATSTOVAI

So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Chaplikas;
Los Angeles - inž. Juozas Ruokis;
Detroit - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo
prisidėti prie Sandaros darbų, pra-
šomi pranešti red. ir adm. telefonais.

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Pradedant Naujuosius 1980 Metus, linkime sėkmingų ir darbinių metų visiems Sandaros skaitytojams, rėmėjams, talkininkams, red. ir adm. bendradarbiams, Sandaros ir TMD kuopoms bei nariams. Dėkojame visiems už pereinamųjų metų paramą, tikėdamiesi jos dar daugiau šiais metais.

Kalbant apie Sandaros ir TMD (Tėvynės Mylėtojų Draugijos) veiklą, tenka pažymėti, kad pereinamais metais turėjome daugiausia seimų bei kongresų, bet šiais metais reikės daugiau pasiryžimo ir pasikventimo daugiau dirbti ir įvykdyti numatytus veiklos planus. Šioms abiem organizacijoms labai svarbu visai visuomeninei veiklai pagyvinti kuopų veiklą ir atsteigti buvusias.

Gė Sandaros laikraščio tobulėjimas visuomet priklauso nuo mūsų visų (skaitytojų, rėmėjų, bendradarbių bei talkininkų), kiek šį lietuvišką reikalą rėmsime ne tik darbu, bet lėšomis - aukomis.

Kaip jau anksčiau skelbta, kad Sandaros Seimo nutarimu nuo šių metų Sandaros prenumerata padidinama iki \$ 10 metams.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros nario mokesčiai taip pat pakeliamas iki \$ 10 metams (užtai narys gauna ir Sandaros laikraštį). Sandaros nario šeimos bet kurio amens (žmonos, vyro ar vaikų) nario mokesčiai metams yra \$ 3.

Sandaros bendradarbių ir skaitytojų dėmesiui pateikiame šių metų laikraščio išleidimo datas:

Nr.1 - sausio 14 d.; Nr.2 sausio 28 d.;
Nr.3 - vasario 11 d.; Nr.4 - vasario 25 d.;
Nr.5 - kovo 10 d.; Nr.6 - kovo 24 d.;
Nr.7 - Balandžio 7 d.; Nr.8 - bal. 21 d.
Nr.9 - gegužės 5 d.; Nr.10 - geg. 19 d.;
Nr.11 - birželio 2 d.; Nr.12 - birž. 16 d.;
Nr.13 - birželio 30 d.
LIEPŲ MĖN. - atostogų mėnuo.
Nr.14 - rugpiučio 11 d.; Nr.15 - rugp. 25 d.;
Nr.16 - rugsėjo 8 d.; Nr.17 - rugsėjo 22 d.;
Nr.18 - spalio 6 d.; Nr.19 - spalio 20 d.;
Nr.20 - lapkričio 3 d.; Nr.21 - lapkr. 17 d.;
Nr.22 - gruodžio 1 d.; Nr.23 - gruodžio 15 d.;
Nr.24 - gruodžio 29 d.

Bendradarbiai prašomi korespondencijas siųsti kiek galint anksčiau, turint galvoje čia pateiktas išleidimo datas.

Skaitytojai prašomi laiku pratęsti Sandaros prenumeratas ir Sandaros kuopos bei nariai prašomi laiku sumokėti nario mokesčius. Užtat būsimė labai dėkingi.

Sandaros Red. ir Adm.

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvių ŽINIOS

ALTOS VALDYBOS PIRM. Dr. K. ŠIDLAUSKAS, klubo valdybos pakviestas, lapkričio 1 d. padarė pranešimą apie Lietuvos laisvinimo bylą, pasirodžiusį Madrido konferencijai ir Clevelande įvykusį Amerikos lietuvių kongresą. Klausytojų susirinko apie 100.

MANIGIRDO MOTEKAIČIO FORTEPIJONO REČITALIS įvyko lapkričio 9 d. Programą koncertui pianistas parinko rimtą ir įvairią. Koncertuoti M. Motekaitį pakvietė klubo valdyba.

FLORIDOS LIETUVIŲ KLUBO METINAME SUSIRINKIME į naują klubo valdybą buvo išrinkti: pirm. K. Jurgėla, vice-pirm. P. Vasiliauskas, fin. sekr. E. Purtilienė, išd. A. Plepys. Direktoriai: A. Budrikis, F. Juška, V. Kriauciūnas, J. Pupelienė, K. Staponkus, J. Tauras ir K. Vaičaitis. Rev. kom. : S. Bakutis, L. Kačinskas ir K. Palčiauskas.

RADIO RĖMĖJŲ SAMBŪRIO susirinkimas, įvykęs spalio 31 d. klube, patvirtino šios sudėties valdybą: Dr. J. Mačionienė - pirm.; nariais - J. Dirginčių ir A. Grabauską. Išdininku išrinko A. Krulikiene, o į revizijos komisiją: kun. K. Butkų, T. Migliną ir J. Vaičaitį.

DAIL. A. RŪKŠTELĖS paveikslų paroda įvyko lapkričio 3-4 d. d. Dail. A. Rūkštelė, atsidėkodamas už gautas patalpas, padovanojo klubui paveikslą "Saulėlydžio nuotaikos Lietuvos žemėje".

L.B. ST. PETERSBURGO apylinkė 1980 metais sausio mėn. 16 d. klubo salėje rengia solistės Onos Pliuškonienės koncertą.

DAIL. V. VAITIEKŪNO dailės paroda įvyksta 1980 m. sausio 26 ir

27 dienomis Lietuvių Klubo mažojoje salėje.

INICIATORIŲ GRUPĖ PASIŪLĖ SUDARYTI KOMISIJĄ, kurios tikslas būtų aprūpinti St. Petersburgo mokslo įstaigas ir viešąsias bibliotekas lituanistine literatūra anglų kalba. Valdyba savo gruodžio 19 d. posėdyje apsvartė iškeltą klausimą ir jam pritarė sudarė komisiją tokios sudėties: Dalia Bobelienė, Ona Galvydienė, Leonas Kačinskas, Kazys Palčiauskas ir Antanas Ragelis. Pradžiai klubo valdyba paaukojo \$ 125.00 vienam komplektui "Encyclopedia Lituanica".

RUOŠIAMAME 1980 m. KOVO 6-9 d. d. tarptautiniame festivalyje mūsų meno bei tautodailės paviljoną sutiko įrengti ir jį tvarkyti Vytautas Augustinas.

FLORIDOS RYTINIO PAKRAŠČIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Lietuvių Žinių biuletenio (Juno Beach) pirmasis numeris buvo išleistas 1977 m. lapkričio mėn. Floridoje buvo leidžiami trys biuleteniai: Miami lietuvių Amerikos piliečių klubo žinios "Žuvėdra", St. Petersburg Amerikos lietuvių klubo žinios ir Juno Beach. Miami po kelių išleistų numerių nutilo. Matyt, "Žuvėdra" kažkur nuplasnojo net neatsisveikimusi. St. Petersburg leidžia perijodiniai kiekvieną mėnesį.

LAKE WORTH LIETUVIŲ KLUBO susirinkimas įvyko spalio 13 d. Klubas surengė gruodžio 24 d. bendras kūčias.

Palm Beach LIETUVIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS įvyko lapkričio 3 d. Svarbiausioji dienvartvarkėsdalis buvo Jono Daugėlos pranešimas iš ALT suvažiavimo ir Devintojo Amerikos Lietuvių Kongreso.

LB AUKSINIO KRANTO APYLINKĖ surengė, tikslu sukaupti pajamų lituanistiniam lietuviukų švietimui, gegužynę spalio 28 d.

ALEKSANDRAS J. CHAPLIKAS
Š.m. sausio 1 d. atšventęs savo garbingo amžiaus sukaktį. Sandaros, TMD, SLA, Alt ir kitų organizacijų didžiam veikėjui A.J. Chaplikui linkime Ilgiausių Metų!

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS
So. Bostono lietuvių klubo patalpose, trečiam aukšte, surengtas Naujų Metų sutikimas. Rengimo komiteto pirmininku buvo Aleksandras Chaplikas. Dalyvavo 125 asmenys.

Sulaukus Naujų metų, sausio 1 d. A. Chaplikas gimtadienio dieną gavo daug sveikinimų ir dovanų. Pažymėtina dova-

na, gauta iš draugų, tai graži ir brangi pypkė ir tabakas.

Parengimas praėjo labai pakilioje nuotaikoje.

WORCESTER- MASS!

Išrinkta Lietuvių Piliečių Klubo valdyba 1980 metams tokios sudėties pirm. inž. Edvardas Tamulevičius, vicepirmininkas Albertas Vieraitis, sekretorius Algirdas Zenkus, išdininkas Jack Kasperas, finansų sekretorius mokytojas Jonas Yurkus, pagelbininku Juozas Matulevičius, izdo globėjai - Algirdas Krasinskas, Vytautas Ivaška, maršalas - Vernon Bagdis, direktoriai - Jonas Vidūnas, Jonas Valiūnas, Martinas Bankretas, Tomas Karpčius, Charles Tagmenas, Julius Buckley-Bačkauskas ir Antanas Tamošiūnas.

Į Massachusetts seimelio atstovus (vietoj gavusio kitą vietą Charles Buffon) kandidatuoja lietuvis J. Glodas. Klubas paskyrė \$ 500 auką J. Glodo kandidatūrai paremti.

Lietuviai, gyv. 4-tame ir 6-tame warde, turėtų paremti savo tautietį Glodą. Kandidatų yra 5.

J. Glodas yra muziko Jono Dirvelio žmonos brolio sūnus, geras lietuvis, pasižymėjęs veikloje.

Klubas kas metai duoda jaunimui stipendijas. Taip pat klubas remia ir kitus lietuviškus reikalus.

J. Krašinskas

Lietuvių Enciklopedijos leidėjas JUOZAS KAPOČIUS, Bostone, įvykdęs savo didį užsimojimą, išleides 36 toms Lietuvių Enciklopedijos ir 6 toms anglų kalba Enciklopediją. Tai išėjimoje vienas iš didžiausių darbų! Apie tai plačiau rašoma žurnale LITUANUS - 1979 m. Winter.

SUNNY HILLS yra sparčiai auganti lietuvių kolonija. Lietuviams parduota virš 480 sklypų. Jau įsikūrė apie 21 šeima. Planuojamas gatvių pravedimas.

LB PALM BEACH APYLINKĖ lapkričio 24 d. sušaukė narių susirinkimą, kuriame buvo prisiminta Lietuvos Kariuomenė.

DAYTONA BEACH ir APYLINKIŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KLUBAS rugsėjo 18 d. surengė Lietuvių Tautos Šventės minėjimą. Pamaldų metu solistė Juozė Krištolaitytė-Daugelienė gražiai giedojo. Pamaldos baigtos Lietuvos Himnu. Po pamaldų restorane "Winter House" buvo tęsiama programa. Paskaitą skaitė Jonas Daugėla. Abu programos atlikėjai yra Juno gyventojai.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA) VAJŲ NAUJIEMS NARIAMS DAR PRATĖSIA

Taip pat yra proga ir seniems nariams savo apdraudas padidinti. Vajaus metu kandidatai į SLA narius pirmais metais temoka tik pusę kainos, aplikantų sveikata netikrinama, galima apsidrausti iki \$5,000. Dar nevelu pasinaudoti šia proga!

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

**VASARIO 16-TOS PROGA
AUKOK TIK ALTUI VISADA!**

RUSAI NAIKINA MŪSŲ TAUTINĮ MENĄ

Ona Mikulskienė

Bolševikai, pirmąkart okupavę Lietuvą, suspėjo areštams, kalėjimams bei išvežimams į Sibirą įbauginti mūsų žmones...

Mūsų moteriškoms širdims didžiausias skausmas, kad rusai įniko reformuoti mūsų žaivuosius tautinius drabužius ir jų gauti toli pažengusieji...

Štai tų priverstinių reformų autentiška istorija, atpasakota mano konservatorijos kolegos, komp. Jono Švedo, buvusio Vilniaus filharmonijos Liaudies Ansamblio „Lietuva“ vadovo.

Po antrojo pasaulinio karo Stalino pataikūnams Maskvoje prireikė savo „dievaitį“ pradžiuginti karo laimėjimo pasekmėmis.

Tuo tikslu buvo suruošta Maskvoje tautinio meno dekada 1954 m. Visų tarpie lietuvų tautos meno apraškų, žymiausia vietą užėmė Vilniaus Filharmonijos Liaudies Meno Ansambliu „Lietuva“...

Tuojuo po koncerto Kremluje įvyko aukštųjų meno politrukų posėdis, įvykdyti jų valdovo reikalavimus — suniekinti ansamblio „Lietuva“ koncerto meninį lygį...

Tą Judo pareigą labai sąžiningai atliko žymi buvo kritikerė latvė, kurios minėta kritika tuojuo dėsi išverstą į daug sovietinių kalbų ir pasirodė visuose didžiuosiuose sovietų laikraščiuose.

Čia pat, Maskvoje, lietuviams paaiškėjo, kad ansamblis „Lietuva“ gali būti uždarytas arba įvesta drastiška cenzūra.

Ansamblis, netekęs vienišintelio Lietuvoje likusio liaudies meno žinovo, tuojuo sugniužo. Naujas vadovas turėjo paklusti politinių instruktorių reikalavimų ir kurį laiką rimtai nebeapsireikšdavo.

Kaip gi su tais mūsų tautiniais drabužiais? Neįvengtas dar ir dabar teiraujasi, ar nepriklausomybei Lietuvos austi ir nešioti tautiniai drabužiai tikrai yra autentiški...

Seniausius židinius suradome Karaliaučiaus universiteto bibliotekoje. Juose yra mūsų tautinių drabužių piešiniai ir spalvų aprašymai iš 19- to šimtmečio.

Po minėtos Dekados bolševikai energingai ėmėsi mūsų tautinius drabužius reformuoti. Į talką, tikriausiai įsakymu, ne prašymu, pasinėmė tik iš Sibiro grąžintą, tai pačią, jau senutę, Mikaliną Glemžaitę...

Kai lietuvaičių buvo didžiausias idealas ar scenai tokius rūbus, kokių kitos neturi, kad išreikštų savo fantaziją ir sugebėjimą, tai šiandien ten tautinių šokių grupės ar chorai, pasišalinę, kaip uniformas, vienodus drabužius...

Okupuotoje Lietuvoje dabar labai madinga dėvėti stilizuotus drabužius, tiek pavieniui, tiek atskirų chorų, ansamblių bei tautinių šokių šokėjų grupių, kaip, neva tai, tautiniais motyvais stilizuotas uniformas.

Malonu pastebėti, kad išeivijos lietuvių chorai ar tautinių šokių šokėjų rateliai dar tebedėvi tikrus tautinius drabužius.

("Švietimo Gairės" nr.3, 1979 m.)

Redaguoja Janė Bajerčienė 871 East 4th St. So. Boston, Mass. 02127

ŠEIMININKĖMS ŽVAIRENYBĖS

KIEK KAS SVERIA?

- Stiklinėje telpa 200 gramų cukraus; valgomame šaukšte — 25 g; arbatiniame šaukštelyje — 10 g; stiklinė milnų — 160 g; krakmolo — 200 g; pieno — 245 g; grietinės — 250 g; manų kruopų — 200 g; grikių — 210 g; perlinių kruopų — 230 g; avižinių kruopų — 190 g; ryžių — 230 g; žirnių — 200 g; druskos 325 g.

Druska

Sutrūkę kiaušiniai neištekėję išverda sūriame vandenyje. Valant slidžią žalią, reikia pirštus pamirkyti į druską — tai palengvina darbą.

Agurkai Lietuvoje buvo rauginami vasarai ir žiemai.

Rauginant vasarai, nupiaustomi abu agurko galai, kad greičiau įrūgtų, ir užpilama nevirintu vandeniu.

Kaire nosies pūse geriau užuodžiama kvapus, negu dešine.

Kiaules ūkininkai paprastai skersdavo žemam, gruodžio ar sausio mėn., dažniausiai biekomus dienų, lašinies pavarario pradžioje.

Atskirose etnografinėse Lietuvos srityse buvo naudojami skirtingi įrenginiai mėsai rūkyti.

Džiukijoje mėsa nebuvo rūkoma. Čia įsisūrėjusi mėsa ir lašiniai virimui buvo laikomi lovyje arba sukabinti kletyje ant kartelių bei pirkios aukšto palėpėse paristi po stogo grebėstais.

Valgių istoriją specialistai nurodo vieną būdingą pavyzdį, kaip žmonės maistinosi.

Štai kas buvo paruošta Paryžiaus arkivyskapiui ir kartu su juo valgiusiems 1571 m. kovo 30 d. — gavėnios pasninkui: 4 didelės lašišos, 10 plekšnių, 13 krabų, 50 svarų bėnginio mėsos, 200 gabaliukų menkės kepenų, austrių krepsys, 9 sąjos, 18 upėtakių, 18 negių, 200 vėžių, 200 sūdytų ir 200 rūkytų silkų virškinimui palengvinti ir troškuliui sužadinti, 80 sūdytų smulkių lašišų, 600 porų varlių šlaunelių.

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIUS

Tęsinys 49.

Nuo kiekvieno žmogaus bus pareikalautas paklusnumas. Mės skaatom (Apostolų Darbai, 3:22-24). Kuriems la to Pranašo Jėzaus neklausys, turės Mirti (Antroji mirtis), iš kurios daugiau prisikėlimo nebebus, išnyks kaip žemesni Sutvėrimai.

Skyrius 9. Dievo Įstatymas Atsteigtas. Jei būtų galima išsivaduoti, kad mūsų žemė, arba kalva irsa kita berybių, dviejų planeta, nebeklausytų dieviškojo įstatymo, valdančio dangiškuosius kūnus, mes žinome, kad tokia "anarchija" virstų visišku tos planetos išnaikinimu.

Ar neprotinga manyti, kad žmogus aukščiausias iš žemiškų Dievo sužadimų ir tik vienintelis, iš kurio sąžinė maždaug pritaikinta teisybės ir neteisybės principams, yra taip pat paduotas dieviškam įstatymui?

Iš tikrųjų nepaklausymas Dievo įstatymui ištūmė žmogų į sielvartų, baimės, kentėjimų ir mirties klampynę, ir tik paklusnumu Dieviškam įstatymui žmoniau tegalės sugrįžti į Dievą ir į amžinojo gyvenimo palaimas, kurios buvo per nuodėmę prarastos. Ir Jėzus yra pasakęs, (Jono, Ev. 8:51) Iš tiesų sakau jums, kas užlaikys mano žodžius, tas mirties neregės per amžius. Nes Jėzaus žodžiai yra gyvasties žodžiai. (Jono, Ev. 6:63 eile)

Nors Dievas dėl savo meilės siuntė Jėzų, kad numirtų už mūsų padarę, patiekdamas kelią išsigelbėti iš mirties, vistiek protinis pritarimas šiai svarbiai išsiai nepatieks išganymo — ne dabar, ne vėliau, kai Karalystė bus įsikūrus. Ir ką Dievas reikalauja?

Dievas paskelbė savo įstatymą Izraeliui tame, kas paprastai vadinama 10 Dievo Įsakymų. Šitie Įsakymai šiandien sudaro pagrindą didžiūmai civilizuotų įstatymų.

Jėzus išreiškė šituos įstatymus dviejuose svarbesniuose privalumuose — Aukščiausiojo meile Sutvėtojui ir mylėjime savo artimo su tokia meile, su kokia mes mylime save.

Šitas privalumas paprastai yra vadinamas Aukštinė Taisykle, Šitie 2 žymesnieji įsakymai sudaro pagrindą visam tikram teisingumui, ir ne vienas, ne dabar, ne būsimame amžiuje negalės būti san-taikoje su tikruoju gyvuoju Dievu, jei jis nepripažins ir nenorės klausyti šių įstatymų.

KAS IDOMAUJATĖS APIE TIESĄ, MES PRISIŪSIM V E L T U I K N Y G Ą - "DIEVO ĮSAKYMŲ PLANUS", 374 puslapis - Kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Illinois, 61301

MAŽEIK & EVANS Laidotuvių Direktorai 6845 SO. WESTERN AVENUE TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MASINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS Laidotuvių Direktorai MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 West 71st Street Telef.: GROvehill 6-2345-6 1410 South 50th Avenue, Cicero Telef.: TOWNhall 3-2108-9 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS Aikštė Automobiliams Statyti

Laidotuvių Direktorai Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai PETRAS BIELIŪNAS 4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572 POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911 STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ) 2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213 2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-8872 11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palow Hills, ILL 274-4410 PHILLIPS - LABANAUSKAS 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401 JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1158, 1159 VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003 TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

BALTIC BAKERY Chicago, Illinois 4627 SOUTH HERMITAGE AVE Tel. LA 3-1510 Chicago, Illinois 2616 WEST 69th STREET Tel. 737-6784 Savininkas JUOZAS ANKUS

E U D E I K I S DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID Laidotuvių Direktorai TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS 4330 South California Avenue Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852 4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas — YARds 7-1741-2

KAS NAUJO CHICAGOJ

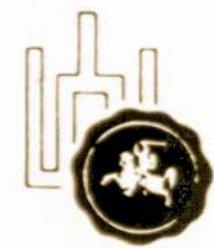
ir mūsų lietuviškose apylinkėse

Lietuvių demokratų tautinis komitetas, vadovaujamas Aleksandro Kumsio, pirmasis iš etninių grupių pasiskelbė remias Illinois steito senatoriaus, buvusio ilgamečio Chicagos mero Richard Daley sūnaus, kandidatūrą ateinantiems rinkimams, kuriuose kalbamas kandidatas siekia nominacijos į steito prokurorus. Manoma, jog R. Daley, greičiausiai kan-

didatuosias kaip nepartinis, kadangi demokratų sluoksniuose į tą postą minimas kitas kandidatas, būtent, 14-to wardo aldermanas A. Burke.

Šiais metais, kai viskas, o ypatingai maistas, brangsta rekomenduojama apsipirkimą atlikti rūpestingai. Reikia stengtis išnaudoti taip vadinamus salesnupiginimus, kurie lokaliniuose ir kituo-

Balzekas Museum of Lithuanian Culture
4012 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

DAIL. GIEDRĖS ŽUMBAKIENĖS paveikslų paroda Balzeko Liet. Kultūros muziejuje praėjo su dideliu pasisekimu. Atidaryme dalyvavo per 100 asmenų.

Dail. G.Žumbakienė gimusi Lietuvoje, į Ameriką atvyko 1949 m. Ji Xavier kolegijoje išgijo B.A. laipsnį ir tęsė studijas Chicagos meno institute. Ji savo darbais yra daug pasižymėjusi ir yra dėsciusi įvairiose mokyklose. Ji dalyvavo ir grupinėse dailininkų parodose.

DAIL. ZITOS SODEIKIENĖS darbų paroda Balzeko muziejuje vyks nuo š.m. sausio 19 d. iki vasario 28 d. Ši paroda irgi bus įdomi visuomenei, ypač paveikslų įvairumu. Dailininkė yra gimusi Lietuvoje, Amerikoje ji 1958 m. baigė Chicagos Meno Institutą ir toliau gilino savo studijas. Už savo darbus yra gavusi daug įvertinimų.

Balzeko muziejus atdaras visas 7 dienas savaitėje: 1 - 4:00 pp.

NUOTRAUKOJE: iš kairės - Elena Pius, Balzeko Liet. Kult. Muziejuje kalėdinių šiaudelių ornamentų klasės vedėja, kartu su Chicagos CBS TV kanalo reporteriu Bob Wallace. Jų pasikalbėjimas televizijoje buvo perduotas kaip tik Kalėdų pirmąją dieną, vakare, Žinių metu.

Taip pat muziejuje buvo išstatyta liet. eglutė, dekoruota Ninos Urbonienės sukurtais šiaudiniais ornamentais.

Šis vaizdelis taip pat iš Balzeko Muziejaus. The Lithuanian - American Police Association (LAPA), kurios prezidentu yra Petras Balskus, visuomenei supažindina, kaip policija panaudoja šunis; suteikia gyventojams daug naudingų informacijų. Balzeko Muziejaus patalpomis pasinaudoja daugelis lietuviškų organizacijų. (Nuotraukos - Balzeko Muziejaus).

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI

IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 - 4:30 val. po piet šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street CHICAGO, Illinois 60629

Office — 436-7878 Res. 476-5633

VLADAS SIMAITIS, J. D. Registered Broker

se laikraščiuose skelbiami kas savaitė. Tenka palyginti kainas: įvairiose parduotuvėse, žiūrėti į svorį, skaityti etiketes ar kartais ta ar kita prekė ilgiau neužsigulėjusi. Panašiai rekomenduojama žiūrėti ir į kitas ne maisto prekes. Tuo būdu metų bėgyje galima sutaupyti kelis ar keliolika šimtų dolerių.

PAGERBTAS LŠST JŪRŲ ŠAULIŲ RINKTINĖS NEMUNAS PIRMININKAS

Gruodžio mėn. 22 d. Vlodo Bikulčiaus svetainėje, siaurame artimųjų ratelyje buvo pagerbtas 85 metų amžiaus sulaukęs savanoris - kūrėjas pulk. lt. Jonas Švedas, LŠST Šaulių Rinktinės Nemu - nas pirmininkas.

Pirmiausiai sąjungos kapelionas tėvas Borevičius, S. J. sukalbėjo maldą. Paskui vienas iš organizatorių gen. št. pulk. Karolis Dabulevičius nupasakojo pulk. Jono Švedo gyvenimo kelią ir pasveikino Ramovėnų vardu. Mjr. Vilutis sveikino savanorių - kūrėjų vardu, Milkovaitis - šaulių, ponis Leonaitienė - birutininkių, inž. A. Čaplėnas - giminių Pulc. Švedas visiems gražiai padėkojo.

Paskui buvo vaišės. Pulk. Švedui įteiktas adresas su visų dalyvių parašais, o jų buvo 60, tarp kurių bene 8 labai gražiai nuaugę pulk. Švedo ir ponios Marijos anūakai.

Šia proga pasiūstas sveikinimas ir gen. Stasiui Raštikiui su visų dalyvių parašais.

Aš pulk. Švedą susipažinau 1927 m. rugsėjo mėn pradžioje, Dr. J. Tumėno brandos kursų penktoje klasėje. Jie susėdo viename suole su lt. Vincu Šleiniu, o aš, užpakalyje, su lt. Augustu Krašinsku ir šia pozicija nekeitėme visus keturius metus, kol 1931 metais visi gavome brandos atestatus. Per visus keturius metus, nepasikeitėme blogu žodžiu, bet, kiek buvo įmanoma, vieni kitiems padėjome.

Po 30 metų pulk. Švedą susitikau Ciceroje. Jis buvo anksčiau atvažiavęs ir man padėjo susirasti darbą, o kai buvo išrinktas bendruomenės Kultūros Fondo pirmininku, mane pakvietė į valdybą. Dar niai išdirbome tris metus.

1978 m. rugsėjo 10 d., kai sudegė namas, kur gyvenome, pulk. Švedo pirmas klausimas buvo - ko tau labiausiai reikia? Kur miegoti - atsakiau. Davė lovą, kurią ir šandien naudojames.

Ačiū ir ilgiausių metų!

Stepas Paulauskas

ŠAULIAI REMIA VISUOMENINIUS REIKALUS

Vyt. Didžiojo Šaulių Rinktinė 1979 metais aukėjo:

- Dienr. " Draugui " \$ 100; Dienr. " Naujienoms " \$ 50; "Laisvai Lietuvai" \$ 95; "Sandarai" \$ 25; Žurnalui "Lithuanus" \$ 25; "Lietuvių Žinioms" \$ 25; Istorijos d-jos knygos išleidimui \$ 100; Radijo "Margutis" \$ 250; Radijo Barkus šeimos \$ 175; Radijo "Lietuvos Aidai" \$ 25; Dainavos Ansambliui \$ 100; Vyčiams \$15; Lietuvių Fondui \$ 25; Tautos Fondui \$25; Jaunimo kongresui \$ 100; Pietų Amerikos Jaunimui \$ 50; Lietuvių Kultūros Muziejui \$ 25; Popiežiaus sutikimo išlaidoms padengti \$ 25; Kalantos paminklui \$1825; Katalikų Kronikoms leisti \$ 50; ALT'ui 219; Balfui \$ 100; Lituanistinei mokyklai Brighton parko \$ 215; Lituanistinei mokyklai Donelaičio \$ 200; Lituanistinei mokyklai Marquette Parko \$ 100; Montessori \$ 25;

KONCERTAS DOWNERS GROVE-ILL.

1980 m. sausio 27 d. 3 val. pp. Downers Grove, Ill., Community Highschool, North Highschool, 4436 Main Str., įvyks "Top-concert", kuriame dalyvaus gerai žinomas sol. Algirdas Brazis, baritonas, William V.O Malley, pianistas ir Frank J. Salvato, trimitininkas.

Bilietus galima įsigyti prie įėjimo ir Hendricks Music Co., 4936 Main Str., Downers Grove, Ill. Taip pat galima skambinti 430 - 1199 ir 985 - 1512.

Bilietų kaina yra \$ 7.50 ir \$ 5.00, pensininkams ir studentams \$ 3.50.

Koncertas rengiamas tikslu paremti Kultūros Centro statybą - Chicago, Southwest Metropolitan Area.

Laimingų Naujų Metų! Visiems Chicagos Lietuviams

IR GEROS SĖKMĖS LINKIMĖ VISIEMS ORGANIZACIJOS NARIAMS

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Valdyba

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

- \$40 John Jokubonis, Chicago, Ill.
- \$35 Aleksandras J. Chaplikas, S. Boston.
- \$30 Lithuanian Folks Dance Festival
- \$30 (R) LB Cicero Apylinkės valdyba
- \$25 Market Parko Namų Savin. Org.
- \$ 25 So. Boston Lith. Citizens Assn.
- \$25 Chicago Lith. Women Club
- \$15 E. Mikuzis, V Chicago, Ill.
- \$ 9 C. Jancowski, Chicago, Ill.
- \$ 8 Stasys Stanaitis, Chicago, Ill.
- \$ 8 Petras Tarnauskas, Paterson, N. J.
- \$ 5 Juozas Krasinskas, Worcester, Mass.
- \$ 4 Kazys Plukas, London, England.

Po \$ 3 aukėjo -

- Anna Gashas, Hot Springs, Ark.
- Antanas Dumčius, Cicero, Ill.
- M. Pečeliūnas, Chicago, Ill.
- Jose Lavinskas, Clarenton Hills, Ill.
- Anelė Zabela, Jersey City, N. J.
- Z. Malukas, Chicago, Ill.
- K. Gruzdas, Quincy, Mass.
- Antanas Zaura, Chicago, Ill.
- L. Skopas, Cicero, Ill.
- Alex Zakas, Chicago, Ill.
- Izabelė Bartasius, Williams Townm N. J.
- A. Jaras, Kenosha, Wis.
- Juozas Skeivys, Chicago, Ill.
- Petras Pusnikas, Franklin Square, N. Y.
- \$2 S. Rutkauskas, Lakewood, Ohio

SKELBIMAS *****

Vyras - dzentelmenas, senioras, ieško puikios moters, kuri galėtų prižiūrėti, gyventi ir prižiūrėti namus. Skambinti 927-3579 arba rašyti - Sandara, 840 W. 33rd Str., Chicago, Ill. 60608, Box 4.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS

Bridgeporto apylinkėje išnuomojamas keturių kambarių butas.

Teirautis telefonu:

YA7 - 1953.

GERIAUSIA DOVANA

Sol. Birutės Kemežaitės operų arijų ir lietuvių kompozitorių solo dainų plokštelės yra geriausia dovana savo artimiesiems.

Plokštelė "Operų Arijų Rečitalis" (su Romos Operos Simfoninio Orkestro palyda) kainuoja 7.00 dol.

"Lietuvių Kompozitorių Solo Dainos" plokštelės kaina 6.00 dol.

Šias plokšteles galima gauti pas platintojus:

MARGINIUOSE, 2511 West 69th St., Chicagoje.

Pas Joną Kavaliauską, 6437 So. Washtenaw Ave, Chicago, Ill. 60629 telefonas - 778-5091.

SANDAROJE, 840 West 33rd, St. Chicagoje, Ill. 60608, darbo valandomis (pirmadieniais, antr. ir trečiadieniais)

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakare

Visos laidos iš WOPA 1490 AM BANGA.

ST. PETERSBURGE: 12 val. 30 min.

WTIS 1110 AM BANGA.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

ENGLISH section

ON THE LITHUANIAN WAVE LENGTH

By VYTAUTAS ŠIRVYDAS

In a neatly printed and cogently written book "The Baltic Nations - the Quest for Regional Integration and Political Liberty", Professor Bronis Kaslas, who in 1975 retired as chairman of the History Department at Wilkes College, Wilkes Barre, Pa., hits a historical nail on the head by declaring: "The Baltic States - Estonia, Latvia and Lithuania - are the gates to the Baltic Sea by Russia!" Czar Ivan the Terrible anticipated Czar Peter the Great in an attempt to win for Russia an outlet on the Baltic. This is a theme of Soviet novelist V. Kostylov in his 1944 novel "Ivan the Terrible", and of Alexis K. Tolstoy in his 1934 "Peter the Great". Maxim Gorky thought that Lenin and his Bolsheviks were true successors to Ivan and Peter, while Stalin wore their shoes.

An English historian Geoffrey Barraclough, in his Stevenson Lectures of 1959, declared that a historian's task is to see in history "not a struggle between right and wrong but between two conceptions of right." A popular quotation declares: "Scratch a Russian and you will find a Tatar." A Lithuanian would say: "Scratch a Russian, no matter whom: a monarchist, a revolutionary, a socialist, a liberal, a democrat, or a bolshevik, and you will find a true believer of Ivan, Peter, Lenin and Stalin that Russia's age-long striving for an outlet on the Baltic is an historical right!" For a Russian or a Lithuanian to write a history according to Barraclough's recipe is impossible. A Russian is apt always to believe that: "Scratch a Lithuanian, a Latvian or an Estonian and you will find an anti-Russian who believes he has the right to live free in Russia's historical gateway to the Baltic Sea".

Prof. Kaslas' book does not solve the dilemma he posed but is a well put together description of how things stood on the shores on the Baltic during very recent times, leaving the reader to make his own guess how they will stand in the foreseeable future.

Joining their technical skills several experts in present day Lithuania reconditioned an ancient oak at Stelmužė, near the Latvian border, which is thought, with good reason, to be around 2 000 years old and probably was growing at the time of Christ. Special chemicals stopped the inner rotting and all the holes in the bark have been repaired. A row of oak blocks around it have been fashioned into seats for visitors, so that they can sit and ruminate of the shortness of their lives compared with this oak. Oaks were favorites of the old Lithuanian pagan god Perkunas.

An American Lithuanian Birutė Galdikaitė - Brindemour is becoming quite well known among scientists as an expert on orangoutangs, the most human-like apes of Borneo. She was born in a German refugee camp and when 3 years old came to Canada with her parents and resided in Toronto, Winnipeg and Vancouver, finally settling in Los Angeles. After graduating in psychology at the local university, she obtained in 1969 a Master's and in 1978 a Ph. D in anthropology. After archeological researches in California, Arizona and Yugoslavia, and at the University of Los Angeles, she was offered a research scholarship by the Louis Leakey Institute to study orangoutangs of Borneo and spent 8 years on the project. She is now writing articles about her experiences to the National Geographic magazine, which created a TV film about them. She also is lecturing at various universities. Her lecture at the University of Toronto was attended by 300 listeners who paid \$ 5 admission. She is married to a Canadian specializing in photography and has a 3 year old son Binti.

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL INFORMATION

EFFORTS to CONSOLIDATE STRUGGLE for LITHUANIA

The Lithuanian American Council is interested in uniting the efforts of all Lithuanians in struggle for the freedom of Lithuania. Recently the president of the Lithuanian American Council, dr. K. Sidlauskas sent a letter to V. Kutkus, the president of the Lithuanian American Community in the USA, proposing to have annual meetings to coordinate activities for Lithuania and to assign a person from each of these two central organizations as permanent liason men.

EFFORTS to LIBERATE AMERICAN HOSTAGES

Dr. K. Sidlauskas, president of the Lithuanian American Council, has sent a letter to President Carter expressing sincere approval of his policy regarding the liberation of the American hostages in Iran. The Lithuanian American Council received a letter from Mr. Joseph J. Powell, Press secretary to the President, who suggested that the citizens of the USA express to the representatives of the Iranian government that they resolutely disapprove the action of the Iranian government regarding Americans and request the release of the hostages immediately.

LITHUANIAN RECOMENDATION REGARDING MADRID CONFERENCE

World Without War Council together with many other organizations on December 11 in Chicago called a Conference on Human Rights. At the conference Mr. M. Mc Clean informed in detail about the

Los Angeles, Cal.

LOS ANGELES MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DRAUGIJA, įsisteigusi prieš apie 20 metų, po ilgesnės pertraukos, gruodžio 9 d. Tautiniuose Namuose sušaukė susirinkimą. Pasisakyta, kad draugijos veikla reikalinga, ja reikia plėsti ir ne tik Klaipėdą, bet ir visą Mažąją Lietuvą atitinkamomis progomis minėti, su jos likimu dažniau supažindinti visuomenę. Per tuos beveik 20 metų M.L. Bičiulių Draugija Los Angeles surengė apie tuziną Klaipėdos (sukilimo) minėjimų. Toks minėjimas ruošiamas ir 1980 m. sausio 13 d. Los Angeles lietuviškosios parapijos salėje bendromis pastangomis: Šaulių Daumanto Kuopos ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos sutarimu.

Gruodžio 9 d., išrinkta draugijos valdyba: pirm. - Alg. Glažė, pirmuoju vice-pirm. ir ryšininku su kitomis organizacijomis - Vl. Bakūnas, išd. Vyt. Glažė (visi trys - draugijos steigėjai prieš 20 metų), II vice-pirm-kė Liucija Mažeikienė ir sekr. - Bronė Skirienė. Kandidatais į valdybą liko: K. Prišmantas ir A. Audronis. Revizijos komisija: Kazys Januta, Alfonsas Giedraitis ir Vladas Šimoliūnas.

preparation of the government of the USA for the Madrid conference and said that the U.S. government is open to the recommendations of the civic groups. Rev. J. Prunskis, who was representing the Lithuanian American Council at that Conference on Human Rights, expressed the recommendations of the Lithuanians: 1. The administration has to keep in mind the resolution passed by the House of Representatives requesting to raise the question of the Baltic States at the Madrid Conference. 2. In Madrid not only human rights, but also the rights of the nations should be deliberated. 3. The American delegation to the Madrid Conference has to also include a member from Eastern European descent because he would be more familiar with the problems of the captive nations.

BOOKLET CONCERNING JEWS

The Lithuanian American Council has published a booklet "Lithuania's Jews and the Holocaust", by Rev. J. Prunskis. That publication had favorable reviews in Lithuanian and American press and is in great demand. It is available at the Lithuanian American Council, 2606 W. 63 rd. St., Chicago, Illinois 60629. Price \$ 1.00 and 30 cents for postal expenses.

IMPORTANT RESOLUTION

An important resolution, recommending to the U.S. government to raise the question of the Baltic States at the Madrid Conference, was accepted unanimously by the House of Representatives. In that resolution our administration was encouraged to use the American sources of information and to use all efforts to influence other Western powers so that they would support the rights of the Baltic States for self-determination. Now on December 18 this resolution was passed by the Senate Foreign Relations Committee and on December 20-21, 1979 was accepted by the Senate.

Susirinkime padaryta gana pozityvių siūlymų, kaip pvz. dėl draugijos vardo (Mažosios Lietuvos Bičiuliai); mėginti užmegzti ryšį su kitur to paties vardo tebeveikiančiomis draugijomis ir sudaryti jų "centrą" ir kt., taip pat pasisakyta kitais Klaipėdos krašto ar Mažosios Lietuvos klausimais. (vb)

p. R. Janušauskienė savo darželyje ...

SVEČIUOSE PAS SANDARIETĘ p. ROZALIJĄ JANUŠAUSKIENĘ

Pereitų metų lapkričio-gruodžio mėn. lankydamą savo mylimą tetą Petronėlę Gloveckienę, Sun City, Calif., buvome pakviestos ilgametės sandarietės ir "Sandaros" laikraščio skaitytojos p. Rozalijos Janušauskienės aplankyti ją Yucaipa, California.

Gruodžio 5 d. nuvykome į Yucaipa, kur gražioje Sun Bernardino kalnų papėdėje gyvena p. Rozalija. Pralaidome kelias labai malonias valandas besisnekučiuodami apie dabartinius įvykius ir sandariečių veiklą. Šeiminingė mus pavaišino labai skaniai pagamintu lietuvišku maistu.

p. R. Janušauskienė yra ilgametė sandarietė ir "Sandaros" laikraščio skaitytoja nuo 1948 m. Visiems sandariečiams Ji siunčia nuoširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus. E. L.

Looking for books about Lithuanian in English? Write to:

Lithuanian Days Bookstore
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90029

LITUANUS

\$ 10 per year

LITUANUS

6621 S. TROY ST.

CHICAGO, ILLINOIS 60629

LITUANUS Quarterly Journal of Arts and Sciences, the only ENGLISH language publication, represents the free-world viewpoint on the Lithuanian question.

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsime labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

(Nuo 1980 m. sausio 1 d. Sandaros prenumerata metams \$ 10.)

MANO PAVARDE.....

ADRESAS:.....

Apdraudy Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius

VALANDOS

Kasdiena 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais
9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.

- Chicago, Ill. 60629

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKŲ CHICAGOJE

Istaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMANA BURŠTEINA
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3333 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608.
Telef. 254-3320.

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.
Telef. WA 5-2737.

Įvairių prekių pasirinkimas:
automobiliai, Motociklai, šaldytuvai,
maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALENTINAS

